

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра народної хореографії

Силабус
навчальної дисципліни

ІСТОРИЧНИЙ БАЛЬНИЙ ТАНЕЦЬ

Галузь знань – 02 Культура і мистецтво
Спеціальність – 024 Хореографія
Освітня програма – Народна хореографія
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Харків, 2024

Силабус складено:

Старшим викладачем кафедри народної хореографії **Людмилою ШИЛОВОЮ**

Мова навчання: українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри народної хореографії Протокол №1 від «23» серпня 2024 р.

Зміни до силабусу затверджено на засіданні кафедри народної хореографії Протокол №4 від 29 жовтня 2024 р.

Завідувач кафедри народної хореографії,
доцент

Каріна ОСТРОВСЬКА

Силабус затверджено на засіданні ради факультету хореографічного мистецтва

Протокол №1 від «26» серпня 2024 р.

Зміни до силабусу затверджено на засіданні ради факультету хореографічного мистецтва
Протокол №4 від 29 жовтня 2024 р.

Голова ради ФХМ

Декан факультету хореографічного мистецтва,
кандидат мистецтвознавства

Ірина МОСТОВА

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Назва дисципліни	Історичний бальний танець
Викладач	 Шилова Людмила Миколаївна https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/hm/nh/shilova.html Авторський профіль: https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/naukometr/profile/s/shylova.pdf
Контактний телефон та e-mail викладача	+380667353260 ludmilashilova7@gmail.com
Інформація про консультації	Онлайн-консультації – час за узгодженням здобувача вищої освіти та викладача
Логіка вивчення курсу	Передумовою вивчення дисципліни являється володіння основами класичного танцю, азами музичної грамоти та загальними знаннями історії хореографічного мистецтва. Дисципліна «Історичний бальний танець» є обов'язковим компонентом циклу професійної підготовки бакалаврів в галузі хореографічного мистецтва. Вона підвищує рівень виконавської майстерності, сприяє здобуттю педагогічного та балетмейстерського досвіду.

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Дисципліна «Історичний бальний танець» опановується на 3 курсі, протягом 5 семестру. Обсяг дисципліни складає 3 кредити, передбачає загальну кількість – 90 годин.

Складається з лекційних та практичних занять. Передбачає тісне взаємодоповнююче поєднання теоретичних знань та практичних навичок.

Вивчення цієї дисципліни допомагає студентам уявити та усвідомити історію розвитку хореографії, виховує загальну, музикальну та хореографічну культуру, поширює кругозір, доповнює фізичне виховання, а також формує практичні навички з виконання та викладання історичних бальних танців.

3. МЕТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Дисципліна «Історичний бальний танець» має за мету засвоєння всесвітньої хореографічної спадщини, усвідомлення історії розвитку хореографії, формування теоретичних знань та практичних навичок виконання та викладання танців різних історичних епох.

Завданнями дисципліни є:

- розширити уявлення здобувачів освіти про предмет вивчення історичного бального танцю, його співвідношення зі сценічною хореографією та впливом на формування класичного танцю, про сферу використання історичних бальних танців;
- висвітлити основні етапи розвитку історичного бального танцю країн Західної Європи та Росії протягом XV – XIX століть;
- розглянути еволюцію композиційної побудови, техніки виконання та стилістичні особливості й манеру виконання історико-побутових танців XV – XIX століть;
- навчити визначати особливості костюмів та їх вплив на стиль та манеру виконання танців різних історичних епох;
- познайомити з методикою викладання та термінологією історичного бального танцю;
- навчити методиці виконання реверансів дам і кавалерів, ознайомити з композиціями танців XV – XIX століть;
- сформувати вміння вірно передавати стиль та манеру виконання історичних бальних танців, підвищити рівень виконавської майстерності, розвинути танцювальність, виразність, навички спілкування з партнером.

4. ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ:

- ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки й технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Спеціальні компетентності:

- СК04. Здатність оперувати професійною термінологією у сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
- СК05. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
- СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та розв'язання проблем в сфері професійної діяльності.
- СК10. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіамистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації.
- СК11. Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.

- СК12. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
- СК13. Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.
- СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

5. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- ПР15. Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.
- ПР17. Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.
- ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	Обов'язкова компонента
Формат курсу	Денна форма навчання, 3 курс, 5 семестр
Обсяг курсу	Кількість кредитів – 3
	Загальна кількість годин – 90
	Аудиторних – 30
	Лекційних – 4
	Практичних – 26
	Самостійної роботи – 60
Технічне і програмне забезпечення	Проектор Sanyo PLC XU86 2007 р. (ремонт 2016 р.), проєкційний екран Lumi PSAC 120, ноутбук Dell Inspiron 3552 (135C45DIL-6B) (введення у експлуатацію – 2018 р.); ПЗ : Firefox 130.0.1, Chrome 129.0.6668.70/71, Libre Office 24.8.2, OpenOffice 4.1.15, PDFXChange Viewer 10, 7-zip 23-01, Zoom 6.2.0 (не потребує ліцензування). Репетиційна зала 1 (ауд. 66, корпус 1); репетиційна зала 2 (ауд. 9, корпус 1), репетиційна зала 3 (ауд. 71, корпус 1) оснащені музичним інструментом (фортепіано “Україна”) - у разі навчального процесу офлайн Classroom, Meet у корпоративному освітньому сервісі Google Workspace for Education у разі навчального процесу онлайн.
Форми, види навчальних	Форми: групові навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи.

занять та методи навчання	Види: лекції, практичні заняття. Методи: словесні (розповідь, пояснення), наочні (ілюстрація, демонстрація), методи стимулювання і мотивації
Поточний контроль	Побіжне спостереження, виконання практичних вправ, академічні покази
Підсумковий контроль	Екзамену 5 семестрі.
Політика курсу	<p>Умовами опанування навчальної дисципліни: «Історичний бальний танець» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • систематичне виконання усіх поставлених завдань; • дотримання «Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf); • дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html); • «Кодекс академічної доброчесності Харківської державної академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html); • запобігання / протидія булінгу (цькуванню) – («Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pz_pb22.pdf • невідкладне вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pp_vks2.pdf) • визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvr_n_23.pdf

7. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	У тому числі			усього	У тому числі		
		Лекц.	Практ	Сам.		Лекц.	практ.	Сам
3 курс 5 семестр								
Розділ 1. Теорія та методика викладання історичного бального танцю								
Тема 1. Предмет вивчення історичного бального танцю. Термінологія. Джерела вивчення та сфера застосування історичного бального танцю	1,5	0,5		1				
Тема 2. Методика викладання історичного бального танцю	1,5	0,5		1				
Розділ 2. Вивчення танцювальної культури XIX століття								
Тема 3. Танцювальна культура XIX століття.	3	1		2				
Тема 4. Реверанси дам та уклони кавалерів XIX століття	3		1	2				
Тема 5. Основні елементи танців XIX століття.	6		2	4				
Тема 6. Композиції танців XIX століття	9		3	6				
Розділ 3. Вивчення танцювальної культури XV – XVI століть								
Тема 7. Танцювальна культура середньовіччя. Побутові танці епохи Відродження	1,5	0,5		1				
Тема 8. Реверанси дам та уклони кавалерів XV – XVI ст.	1,5		0,5	1				
Тема 9. Основні елементи танців XV– XVI століть	3		1	2				
Тема 10. Композиції танців XV – XVI століть	12		4	8				
Розділ 4. Вивчення танцювальної культури XVII століття								
Тема 11. Танцювальна культура XVII століття.	3	1		2				
Тема 12. Реверанси дам та уклони кавалерів XVII століття	3		1	2				
Тема 13. Основні елементи танців XVII століття	6		2	4				
Тема 14. Композиції танців XVII століття	12		4	8				

Розділ 5. Вивчення танцювальної культури XVIII століття									
Тема 15. Танцювальна культура XVIII століття.	1,5	0,5		1					
Тема 16. Реверанси дам та уклони кавалерів XVIII століття	4,5		1,5	3					
Тема 17. Основні елементи танців XVIII століття	3		1	2					
Тема 18. Композиції танців XVIII століття	15		5	10					
Усього	90	4	26	60					

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗАНЯТЬ

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні види навчальної діяльності:

- виконання самостійних робіт за темами Т1, Т2, Т3, Т7, Т11, Т15 – від 1 до 5 балів.
- Практичне виконання уклонів, основних елементів танців, знання тексту композиції, володіння технікою та манерою виконання танців:
 - Т4, Т5, Т6 – 12 балів;
 - Т8, Т9, Т10 – 8 балів;
 - Т12, Т13, Т14 – 8 балів;
 - Т16, Т17, Т18 – 12 балів.

Можлива максимальна кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю 60 балів.

- Екзамен – 40 балів.

Екзамен складається з теоретичної частини – 20 балів та практичний показ – 20 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Розділ 1		Розділ 2				Розділ 3			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10
1	1	4	12			5	8		

Розділ 4				Розділ 5				Екзамен	Сума
T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	40	100
4	8			5	12				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

З планами практичних занять ви можете ознайомитись в «Програмі та навчально-методичних матеріалах» за посиланням <http://195.20.96.242:5028/khkdk-xmlui/handle/123456789/3705>

10. ПИТАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Питання до самостійної роботи дивитись в «Програмі та навчально-методичних матеріалах» за посиланням <http://195.20.96.242:5028/khkdk-xmlui/handle/123456789/3705>

11. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОЇ ФОРМИ КОНТРОЛЮ

5 семестр (іспит)

1. Предмет вивчення та термінологія історичного бального танцю.
2. Джерела вивчення історичного бального танцю.
3. Сфера застосування історичного бального танцю.
4. Ціль та завдання вивчення історичного бального танцю.
5. Методика викладання історичного бального танцю.
6. Танцювальна культура середньовіччя.
7. Побутові танці епохи Відродження.
8. Танцювальна культура XVII століття.
9. Відкриття Королівської Академії танцю; мета й завдання її створення, значення діяльності.
10. Танцювальна культура першої половини XVIII століття.
11. Танцювальна культура другої половини XVIII століття.
12. Танцювальна культура XIX століття.
13. Порівняльна характеристика техніки та манери виконання історичних бальних танців XVI та XIX століть.

14. Порівняльна характеристика техніки та манери виконання історичних бальних танців XVII та XVIII століть.
15. Зв'язок історичного бального танцю зі сценічною практикою.
16. Вплив костюма на стиль та манеру виконання історичних бальних танців.
17. Методика виконання реверансу дами та уклону кавалера XV-XVI століть.
18. Методика виконання реверансу дами та уклону кавалера XVII століття.
19. Методика виконання реверансу дами та уклону кавалера XVIII століття.
20. Методика виконання реверансу дами та уклону кавалера XIX століття.
21. Методика виконання форм PAS CHASSE.
22. Історія походження та композиції танців XIX століття (Лендлер, Екосез, Французької кадрили, Алеман).
23. Композиції Селянського бранлю, Фарандоли, Морванського бранлю.
24. Історія походження та композиції Гальярди, Куранти, Павани, Сарабанди, Вольти.
25. Історія походження та композиції повільного Менуету, Романески.
26. Методика виконання екзерсису на матеріалі рухів XVIII століття.
27. Історія походження та композиція швидкого Менуету, Гавоту.
28. Історія походження та композиція Полонезу.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Сердюк Т.І. Теорія та методика історико-побутового танцю : навчально-методичний посібник для студентів напряму підготовки 6.020202 Хореографія. Бердянськ, 2014. 192 с.
2. Криворотенко А. Ю., Терешко І.Г. Теорія і методика історико-побутового танцю: навч.-метод. посіб. Умань, 2015. 156 с.
3. Онищенко Л. Історія розвитку бального танцю (від XV до кінця XIX століття) : методичні рекомендації / Л. Онищенко. Вінниця : Нова книга, 2017. – 32 с.
4. Вільховченко Т.І. Теорія і методика історико-побутового танцю: Методичні рекомендації для студентів спеціальності «Хореографія» Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. – Луганська : «Альма –мастер». 2008. – 52 с.
5. Фриз П.І., Скрипник Л.В. Теорія та методика історико-побутового танцю / Методичні рекомендації для проведення практичних занять та самостійної роботи студентів спеціальності „Хореографія”. – Дрогобич: ДДПУ, 2006. – 43 с.
6. Методика виконання історико-побутового танцю: методичні рекомендації до практичних занять для студентів освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності 024 «Хореографія»/ розроб. Н. М. Корисько. Київ: НАКККіМ, 2018. 28 с.
7. Шилова Л.М. Історичний бальний танець: прогр. та навч.-метод. матеріали дисципліни для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спец. 024 «Хореографія», освітня програма Народна хореографія / Харків. держ. акад. культури; уклад. Л.М. Шилова. – Харків: ХДАК, 2024. – 32 с.

<http://195.20.96.242:5028/khkdk-xmlui/handle/123456789/3705>

8. Уклад. Л. М. Шилова Історичний бальний танець: конспект лекцій з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спец. 024 Хореографія, освіт. програми Народна хореографія, / Харків. держ. акад. культури, ф-т хореогр. мист., каф. народної хореогр.; [уклад. :Л. М. Шилова]. – Харків: ХДАК, 2024. – 29 с. <http://195.20.96.242:5028/khkdaк-xmlui/handle/123456789/3706>
9. Уклад. Л. М. Шилова Історичний бальний танець та методика його викладання. Бальні танці епохи раннього Відродження [Електронний ресурс] : навч.-метод. Матеріали Харків : ХДАК, 2016. - 13 с.
10. Уклад. Л. М. Шилова Історичний бальний танець та методика його викладання. Бальні танці епохи пізнього Відродження [Електронний ресурс] : навч.-метод. матеріали Харків : ХДАК, 2017. - 22 с.
11. Уклад. Л. М. Шилова Історичний бальний танець та методика його викладання. Композиції танців епохи Відродження [Електронний ресурс] : навч.-метод. матеріали Харків : ХДАК, 2019. - 15 с.